

De Ster.

*Half-Maandelijksch Tijdschrift van
de Heiligen der laatste Dagen.*

„Doch al ware het ook dat wij, of een Engel uit den hemel u een Evangelie verkondigde buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt”.

GAL. 1:8.

No. 2. 15 JANUARI.	Abonnementsprijs - per jaar: Nederland f 1,80, België fr. 4,50, Amerika \$ 1,00.	3e Jaargang 1898.
-----------------------	--	----------------------

De dag des Heeren.

(Vervolg van bladz. 6).

Wenden wij ons nu tot het argument, dat verkregen kan worden van de gewoonten der oorspronkelijke Kerk:

Naast de schrijvers van het Nieuwe Testament staat Clement van Rome, een metgezel van de apostelen, als het meest betrouwbaar in het juist verklaren van de handelingen der eerste Christenen. In zijnen zendbrief aan de Corinthiërs, sprekende over de door Christus geboden dingen, zegt hij: „Nu de offeringen en bedieningen, welke Hij gebod, dat met voorzichtigheid zouden verricht worden, moeten niet overijld of wanordelijk gedaan worden, maar op vastgestelde tijden en gelegenheden. En wanneer en door wien Hij hen verricht wil hebben, heeft Hij zelf vastgesteld door Zijn verheven wil: opdat alle dingen met vroomheid gedaan volgens Zijn welbehagen, aannemelijk voor Hem kunnen zijn. Daarom zijn zij, die hunne offeringen op vastgestelde tijden doen, aannemelijk en gezegend; want terwijl zij de lastgevingen van den Meester opvolgen, kunnen zij niet verkeerd gaan.”¹⁾ Het schijnt hieruit, dat Jezus zelf „tijden en gelegenheden” vaststelde voor „offeringen en bedieningen, zoowel als door „wien” als „wanneer” zij verricht zouden worden, en dat ook volgens „Zijn verheven wil”. Dit stelt den Heere voor als hebbende de zaken in Zijne Kerk in orde gebracht — insluitende „tijden en gelegenheden” voor offeringen en bedieningen” — bepaelder dan één van de Nieuw Testamentische schrijvers zegt, dat Hij gedaan heeft. Is het onredelijk te denken, dat onder deze dingen de overgang van den Joodschen Sabbat op den dag des Heeren was?

1) Clement's zendbrief aan de Efzzers, hoofdstuk 40. Wij gebruikten de vertaling van Rev. Geo. A. Jackson.

In den zendbrief van Barnabas, geschreven in het begin der tweede eeuw, wordt er door dien schrijver gezegd, sprekende over de gewoonte der Christenen in betrekking tot den Sabbat: „Wij houden den achtsten dag met blijdschap, waarop Jezus ook uit den dood opstond en nadat Hij geopenbaard was, ten hemel voer.” (Zendbrief van Barnabas, hoofdstuk 15).

De jongere Pliny, de Romeinsche gouverneur van Bithynia zegt, in het beschrijven van de gewoonten der Christenen aan zijn vriend Trojan den Romeinsche keizer: „Zij zijn gewoon op *eenen vastgestelden dag* voor het aanbreken van het daglicht te vergaderen en onder elkaar een lied bij herhaling te zingen tot Christus als een God, en zichzelf door een eed te verbinden met een belofte om geen kwaad te doen; . . . daarna was het hunne gewoonte te scheiden en weder samen te komen bij eenen algemeenen, onschuldigen maaltijd [het Sacrament?] van welke laatste handelwijze zij afstand deden, na de bekendmaking van mijn besluit.” ¹⁾

Door deze aanhaling wordt slechts voorgegeven, dat zij bewijst, dat de Christenen *eenen vastgestelden dag* hadden waarop zij te zamen kwamen om God te aanbidden en tot vernieuwing van godsdienstige verbonden; en ongetwijfeld was deze vastgestelde dag, de achtste dag door Barnabas genoemd en welke overeenstemt met den „eersten dag” der week door de schrijvers van het Nieuwe Testament genoemd.

Justin Martyr, een van de geleerdste en meest gevierde der apostolische vaders, is zeer duidelijk omtrent dit onderwerp. Hij zegt, in de eerste helft der tweede eeuw schrijvende, bijna ten tijde van de geïnspireerde apostelen: „In al onze verplichtingen zegenen wij den Maker van alle dingen, door Zijn Zoon Jezus Christus, en door den Heiligen Geest, en op den dag welke Zondag genoemd wordt, is er eene vergadering in dezelfde plaats van allen welke in steden of op het platteland wonen; en de geschriften der apostelen worden gelezen zoolang als wij tijd hebben. De lezer eindigt en de president vermaant en onderwijst ons in het kort tot het onderhouden dezer uitmuntende dingen. Daarna staan wij allen op en doen onze gebeden. En, zooals ik reeds gezegd heb, als wij gebeden hebben, wordt er brood, wijn en water gebracht, de president bidt en dankt dan wederom eveneens met al zijn kracht en het volk stemt er in toe door amen te zeggen . . . . Maar Zondag is de dag waarop wij allen onze gewone vergaderingen houden, want het is de eerste dag waarop God, toen Hij de duisternis en stoffen veranderde, de wereld maakte; en Jezus Christus onze Zaligmaker opstond: want den dag vóór dien van Saturnus, was Hij gekruisigd en den dag daarop, welke Zondag is, verscheen Hij aan Zijne apostelen en discipelen en leerde hun

---

1) Pliny's brief aan Trojan en des keizers antwoord worden geheel en al in Roberts „New Witness for God” p. p. 54—57, gevonden.

deze dingen welke wij u hebben gegeven, ook tot uwe overweging." (I Apology, hoofdstuk 67).

Wij hebben geen plaatsruimte om verder de getuigenis der vaders te onderzoeken, toch is het noodig. Voldoende is aangehaald om aan te toonen, dat in de eeuw onmiddellijk op die der apostelen volgende, de handeling, welke schijnt begonnen te zijn zelfs onder het onmiddellijk toezicht des Heeren, volkomen vastgesteld was in de eerste Kerk. De geleerde schrijver in Smith's Dictionary van den Bijbel, Rev. James Augustus Hesse, welke dit onderwerp behandelt, zegt: „Het gevolg van onze onderzoeking van de voornaamste schrijvers van de twee eeuwen na den dood van Johannes zijn als volgt: De dag des Heeren (een naam welke nu voornamer is en duidelijker is verbonden met de opstanding onzes Heeren dan ooit te voren) bestaat gedurende deze twee eeuwen als een gedeelte en onderdeel van apostolisch en zoo van Bijbelsch Christendom . . . . Ons doel voert ons niet noodzakelijk om meer te doen dan deze feiten mede te deelen; maar als het de feiten toegestaan wordt voor henzelfen te spreken, dan duiden zij aan, dat de dag des Heeren eene zuivere christelijke instelling is, door apostolische beoefening bekrachtigd, genoemd in apostolische geschriften en in het bezit van zooveel goddelijke autoriteit als van alle apostolische verordeningen en leeringen (welke niet duidelijk tijdelijk zijn, of niet door de apostelen zelf waren afgeschaf) verondersteld kon worden te bezitten." (Vol. II, p. 1869)

Alhoewel dit alles is toegestemd, en de kracht van het argument is volgens ons oordeel zeer groot, zoo moet het toch toegestemd worden, dat er nog iets ontbreekt om volkomen beslist te zijn. Het kan niet duidelijk en beslist uitgemaakt worden, dat Jezus of de apostelen door rechtstreeksche, officiële handeling, het waarnemen van den eersten dag der week als een dag van openbaren eeredienst vast stelden, gewijd aan den dienst van God en bestemd om de plaats van den Joodschen Sabbat in te nemen. Het voornaamste dat aanspraak kan maken voor het bewijs hier aangehaald — en het is het sterkste, zoo niet alles dat aangevoerd kan worden tot ondersteuning der stelling is, dat het *mogelijk* is, dat zulk eene verandering was ingesteld. Rev. Baden Powel, professor in de meetkunde aan de Oxford Universiteit, verhaalt de zaak als ze waarschijnlijk is. Hij zegt: „Voor die Christenen die op het geschreven woord zien als de eenige autoriteit voor alles, dat voorgeeft apostolische of goddelijke goedkeuring te hebben, wordt het in het bijzonder belangrijk op te merken, dat het Nieuw Testamentische bewijs, voor het waarnemen van den dag des Heeren, uit het beschreven feit bestaat, dat de discipelen op den eersten dag der week vergaderden en de waarschijnlijke toepassing van de bestemming van den dag des Heeren aan dien dag." 1)

Dat de Katholieken hetgeen geschreven is in het Nieuwe Testament als onvoldoende beschouwen om hen te rechtvaardigen,

1) Kitto's Cyclopaedia of Biblical Literature. Art. Lord's Day.

is bewezen door het feit, dat zij zich beroepen op de overlevering der Kerk als het ongeschreven woord Gods, tot rechtvaardiging van hun handeling en verwijten de Protestanten voor hunne verwerping van de autoriteit van overlevering, welke alleen, volgens hunne gedachten, de verandering van den zevenden op den eersten dag rechtvaardigt. De schrijver van het Katholieke werk „End of Religious Controversy”, na het aanhalen van de Schrift als gebiedende het waarnemen van den zevenden dag als de Sabbat, zegt dan: „Doch met het gewicht der schriftelijke autoriteit voor het heilig houden van den Sabbat of zevenden dag, zoo maken de Protestanten van alle secten dezen tot een wereldschen dag en brengen hetgeen daaraan verbonden is over op den eersten dag der week of Zondag. Nu, welke autoriteit hebben zij om dit te doen? In het geheel geen, uitgenomen het ongeschreven woord, of overlevering der Katholieke Kerk; welke verklaart, dat de apostelen de verandering maakten tot eer van $\ddot{u}$ de opstanding van Christus en het nederdalen des Heiligen Geestes op dien dag der week.” (*End of Religious Controversy letter 11*).

Het is dit gedeelte van onzekerheid in het bewijs van de daaruit volgende onbeslistheid in het argument, waarvan zij die voor den zevenden dag als den Sabbat des Heeren strijden, voordeel zoeken; maar, als in het begin reeds is aangehaald, behoeven de Heiligen der laatste Dagen de verlegenheid niet te deelen, welke andere Christenen over de vraag gevoelen, want de Heere heeft de zaak door eene openbaring, in deze laatste dagen aan Zijne Kerk gegeven, tot rust gebracht. In eene openbaring aan Zijnen dienstknecht Joseph Smith gegeven in Augustus, 1831, zeide Hij: Gij zult eene offerande tot den Heere uw God in gerechtigheid offeren, ja, die van een gebroken hart en verslagen geest. En opdat gij uzelf geheel en al van de wereld zoudt afzonderen, zoo zult gij op Mijn geheiligden dag in het huis des gebeds gaan en uwe sacramenten bedienen, *want deze dag is waarlijk voor ulieden bepaald*, om van uwe werkzaamheden uit te rusten, en den Allerhoogste uwen eerbied toe te brengen; nochtans zult gij iederen dag en ten allen tijde in oprechtheid uwe geloften volbrengen; maar gedenk ook vooral op den dag des Heeren den Allerhoogste uwe offerande op te dragen, de sacramenten te bedienen, en voor uwe broeders en voor den Heere uwe zonden te belijden. En niets anders zult gij op dezen dag verrichten, dan alleen uw voedsel met eenvoudigheid des harten gereed te maken, opdat uw vasten volmaakt zij, of, met andere woorden, dat uw vreugde volkomen zij.” (*Leeringen en Verbonden Jec. 59 : 8—13*).

Aldus is de zaak tot rust gebracht. Het waarnemen van den „dag des Heeren” als een dag geheiligd tot den dienst van den Almachtigen God, voor zooverre het de Heiligen der laatste Dagen betreft, berust niet op de „waarschijnlijkheid” dat het van goddelijke of apostolische instellingen is, zooals dit het geval met het Protestante Christendom is; noch berust het op „overlevering” der Kerk, dat het eene apostolische instelling is, zooals dit de zaak

met de Katholieke Kerk is; maar het waarnemen van dien dag komt tot de Kerk van Christus door rechtstreeksche aanstelling van den Heere door openbaring aan het hoofd der Kerk in deze bedeeling; en die openbaring verandert de „waarschijnlijkheid”, dat de eerste dag der week in de plaats gesteld was voor den ouden Joodschen Sabbat, in zekerheid.

Tot besluit willen we onze jonge Heiligen der laatste Dagen vragen, dezen dag waar te nemen met die plechtigheid waartoe God hem heeft gewijd en terzijde gesteld voor den dienst des Heeren; en hoe nauwkeurig heeft Hij niet andere dingen dan deze op dien dag verboden; en in zooverre als onze „zekerheid” de „waarschijnlijkheid” van andere Christenen, 'dat de „dag des Heeren” de juiste dag voor openbaren eeredienst is, overtreft, zoo moet ook onze nauwkeurige waarneming ervan de hunne overtreffen.

Improvement Era.

Het karakter van de Heiligen der laatste Dagen.

Opiniën van voorname personen, welke onder hen gewoond hebben.

„Een goede boom kan geen kwade vruchten voortbrengen, noch een kwade boom goede vruchten voortbrengen . . . . . Zoo zult gij dan dezelve aan hunne vruchten kennen.” (Matt. 7: 18—20).

De Heiligen der laatste Dagen zijn zoo erg in een verkeerd daglicht gesteld, dat vele brave personen van onpartijdig oordeel geleid zijn, hen als een verdorven volk te beschouwen, onbekwaam als christenen gerekend te worden. Sommige welmeenende personen hebben zelfs gedacht Gode een dienst te doen, door het menschdom te waarschuwen hen te vermijden en te schuwen. Het is vreemd, dat er in deze verlichte eeuw zooveel kwaad van een godsdienstig genootschap zou gesproken worden en dat wel zonder juiste oorzaak. De reden er voor kan alleen met de woorden van Paulus gegeven worden: „Allen die godzaliglijk willen leven in Jezus Christus, die zullen vervolgd worden”.

Hoe meer een persoon tracht te leven in overeenstemming met de leeringen van het Evangelie van Christus, des te grooter zal de tegenstand zijn van allen die niet met hem instemmen. In de dagen van den Zaligmaker en Zijne Apostelen werd er kwaad van de heiligen gesproken en Christus verklaarde de reden hiervoor, toen Hij zeide: „Indien gij van de wereld waart, zoo zou de wereld het hare liefhebben; doch omdat gij van de wereld niet zijt, maar ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld”.

De Heiligen der laatste Dagen houden de Christenwereld niet voor hunnen vijand. Daar vele brave menschen geleid zijn te gelooven, dat zij een goddeloos volk zijn, zoo beseffen zij, dat dit het gevolg is van de verkeerde voorstellingen van mannen, die, moedwillig hun karakter gelasterd hebben.

De Heiligen der laatste Dagen hebben de troost van te weten

dat eerbare mannen, die hen in hunne huizen hebben bezocht en die met hun waar karakter bekend zijn, onveranderlijk goed van hen gesproken hebben, onverschillig hoeveel deze mannen met hen in godsdienstige inzichten verschilden. Zij, die deze verkeerde berichten hebben doen ontstaan omtrent de Heiligen, zijn in vele gevallen personen geweest, welke geen eergevoel hadden om hunne namen te teekenen onder hetgeen zij schreven; en zij die hunne namen aan hunne geschriften verbonden hebben, zijn onvertrouwbaar in hunne uitingen bevonden.

De volgende aanhalingen zijn korte uittreksels van de geschriften van welbekende en voornamelijk personen welke Utah, de hoofdkwartieren van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste Dagen, bezocht hebben, en zij zijn geen leden der Kerk. Hunne getuigenissen zijn zonder vooroordeel en waardig aangenomen te worden.

„De Mormonen zijn matig, ijverig en spaarzaam”. — Bisschop Spaalding, in de Forum, Maart 1887.

„De Mormonen zijn als een volk het matigste der Amerikanen. Zij zijn kuisch, arbeidzaam en gewoonlijk vroolijk.” — Bayard Taylor.

„Het kan tot blijvende eer van het Mormoonsche volk en stelsel gezegd worden, dat vijf en twintig jaren geleden zulke werktuigen van zedelijke eerloosheid als drankwinkels, hoererij, speelbanken en al de vergezellende vormen van ondeugd en ongerechtigheid volkomen onbekend waren in Utah.” — Dr. Miller, Redacteur der *Omaha Herald*.

„Ik wil het Mormoonsche volk niet beschuldigen, als te kort komende in vergelijking met anderen, in godsdienstige toewijding, deugd, eerlijkheid, matigheid, vlijt en de bevalligheden en eigenschappen, welke het leven versieren en zegenen.” — Caleb W. West, Gouverneur van Utah, in zijn verslag aan de Secretary of the Interior for 1888.

„Paris (Bear Lake County) heeft eene bevolking van omtrent 1,500, allen Mormonen en aldaar is geen herberg of dobbelhuis, noch eenige andere plaats waar bedwelmende dranken verkocht worden; en dit is, naar mij gezegd is, het geval in al de steden in Idaho, waar dit volk uitsluitend het bestuur heeft.” — Gouverneur Stevenson, van Idaho, in zijn verslag aan de Secretary of the Interior for 1888.

„Utah is de beste en de meest met wijsheid bestuurde van alle groote volksafdeelingen in de Vereenigde Staten. In Salt Lake City is er minder rustverstoring, dronkenschap, dobbelen, ledigheid, diefstal, samenzwering tegen den vrede der maatschappij en minder misdaad in het algemeen, dan er is in eenig andere stad van dezelfde bevolking in het land, zoo niet van de geheele aarde.” — Mrs. Emily Pitt Stevens, Redakteur van den *Pionier*.

„De Mormonen van Utah zijn het geduldigste en vlijtigste volk dat ik ooit gezien heb. De theorie van Brigham Young was, dat de armen der aarde, die tot zijne volksplanting kwamen land, huizen en onderwijs zouden hebben; en dat hun voornaamste ge-

luk in arbeid zou bestaan. Aanschouw de gevolgen van zulk eene staatkunde — kerken, scholen, fabrieken, mijnen, tramwegen en weelde overal." — John A. Cockerill, in the *Cosmopolitan*.

"Het Mormonisme is nadrukkelijk het geloof der armen . . . . Ik kan niet nalaten te denken, dat de beschermelingen dat zedelijk en geestelijk zoowel als lichamelijk voordeel hebben bij hunne overplaatsing van Europa naar Utah . . . . Alleen uit zedelijk oogpunt is het Mormoonsche volk misschien reiner dan enig ander van gelijk aantal . . . . De straffen tegen onkuisheid, onzedelijkheid en onwelvoegelijkheid zijn buitengewoon . . . . Ik was zeer te vreden met hunne godsdienstige verdraagzaamheid. De Mormonen zijn zekerlijk het minst dweepziek van onze gelooven, doordat als bij de Hindoes, een ieder mensch zijn eigen weg moet gaan, voor hun zelve op den voorrang in geloof en handeling aanspraak makende." — Kapitein Burton, van het Engelsche leger.

"De leden van de Kerk van de Heiligen der laatste Dagen, of Mormonen, kunnen onder onze beste burgers gerekend worden. Velen hunner zijn oorspronkelijk van Europa, een groot aantal van Wales, sommigen van Denemarken en Duitschland; in waarheid vertegenwoordigen zij de meeste volken van Europa . . . . Ik ben opgevoed door ouders uit het noorden van Ierland in de Presbyteriaansche kerk, vandaar geloof ik, dat ik het Mormoonsche volk eene onbevooroordeelde aanbeveling kan geven. Mijne ontdekkingen onder hen, en mijne kennis omtrent de werkingen hunner Kerk-organisatie, hebben mij geleid te gelooven, dat zij voor practische gevolgen, de beste organisatie hebben op aarde." Uittreksel van een brief geschreven door W. J. Mc. Connell, Gouverneur van Idaho, 18 Augustus, 1896.

"Vanwaar heeft het publiek zijne inzichten omtrent het Mormonisme verkregen? Van anti-Mormonen alleen. Ik heb de geschriften over dit onderwerp doorsnuffeld en toch kan ik niemand zeggen waar te gaan voor een onpartijdig boek over het Mormonisme van later datum dan Burtons „City of the Saints”, uitgegeven in 1862 . . . . Maar leg Burton ter zijde en ik denk, dat ik een ieder kan uitdagen, om een ander boek omtrent de Mormonen te noemen, dat achtenswaardig is. Vanaf dat het in waarheid vreeselijke boek „The History of the Saints,” uitgegeven door een zekeren Beunett (een anti-Mormoon heeft hem „de grootste schurk” genoemd „die ooit naar het verre Westen is gekomen”) in 1842, tot op dat van Stenhouse in 1873, is er volgens mijn kennis niet één geschrift van een niet-Mormoon voor het publiek gebracht, dat volkomen betrouwbaar is door de verdraaiing van feiten. En toch is het van deze boeken — want er zijn geen andere — dat het Amerikaansche volk bijna al zijne denkbeelden verkregen heeft omtrent het volk van Utah.” Mr. Phil. Robinson, in *Sinners and Saints*.
(Wordt vervolgd.)

Corr spondentie.

Onderstaanden brief ontvingen wij van de redactie van de *Improvement Era*.

„Waarde Broeder!”

„In het December-nummer van de *Improvement Era* werd er bekend gemaakt, dat de prijs van één dollar per jaargang was vastgesteld voor alle zendelingen in het veld, en hunne vrienden waren uitgenoodigd, voor hunne afwezige vrienden in te schrijven. Het antwoord op deze uitnoodiging is zoo gulhartig geweest, dat wij het groote genoegen hebben bekend te maken, dat wij nu bekwaam zijn de *Era* kosteloos aan ieder Ouderling te zenden, die het Evangelie van onzen Heere Jezus Christus in de wereld predikende is.

Ik schrijf u nu, om u te vragen zoo vriendelijk te willen zijn, mij zoo spoedig mogelijk de namen en adressen van alle zendelingen in uwe zending te willen opzenden, opdat de *Era* aan hen kan opgezonden worden en dit gedurende den eersten jaargang kan volgehouden worden. Wij zullen het tot een voorrecht rekenen, als u ons op de hoogte wil houden met de veranderingen van de adressen der broederen, opdat wij bekwaam zullen zijn de *Era* tot hen te zenden op de juiste plaats.

Wij gevoelen, dat de *Era* van groote waarde voor de Ouderlingen is in hun zendingswerk, daar artikelen voornamelijk tot hun gebruik geschikt, van tijd tot tijd daarin zullen verschijnen. Wij hebben gevoelens van de grootste liefde en belangstelling voor onze broederen, welke in de wereld arbeidende zijn zooals wij tehuis doen, voor de zaligheid van Vaders kinderen en wij hopen ons voortdurend in de vriendschap te kunnen verheugen van de Ouderlingen tot wie wij deze groetenis zenden. De *Improvement Era* is het eigendom en het orgaan der Jongelings-vereenigingen (Young Mens Mutual Improvement Associations) van Zion, uit wier gelederen voornamelijk de edele vereeniging van mannen, welke nu in de wereld voor de waarheid arbeidende zijn, voortkwam. Wij hopen dat ieder ouderling, welke de *Era* zal ontvangen, altijd eene liefde zal gevoelen voor de groote organisatie der Kerk, opgericht tot voordeel der jongelingen.

Met de grootste liefde en hopende uw lijst van namen en adressen te ontvangen, blijf ik

Uw vriend en broeder,

THOMAS HULL,
Asst. Mgr, *Improvement Era*.

Aphorismen.

Aan de vruchten zult gij ze kennen. Kan men druiven lezen van doornen of vijgen van distels? Iedere goede boom brengt goede vruchten voort en een kwade boom kwade vruchten. Een goede boom kan geen kwade vruchten voortbrengen, en kwade boom geen goede vruchten.

JEZUS.

De Ster.

Orgaan van de Heiligen der laatste Dagen.

ALF. L. FARRELL, 120 Izaäk Hubertstraat, Rotterdam.

Kerkelijk verslag over het jaar 1897.

Eene opsomming van sommige der belangrijkste gebeurtenissen, verbonden met de geschiedenis der Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste Dagen, voor het jaar dat geëindigd is, wordt hier aangeboden:

Januari 27, Ouderling Edward Stevenson, van de eerste zeven presidenten der Zeventigers, stierf in zijn huis te Salt Lake City, Utah.

Februari 28. De Deseret Zondagsschool-vereening stelde dezen dag vast voor menschlievendheid. Het doel voor de terzijde stelling van dezen dag is, om kinderen door lessen te onderwijzen aangaande de juiste behandeling van dieren. Het was ingehuldigd als eene voortdurende instelling.

Maart 1. De Negentigste verjaardig van President Wilford Woodruff werd in het openbaar gevierd in de Tabernakel te Salt Lake City. De zondagsschoolkinderen bewezen den dag te voren eer aan den President, bij welke gelegenheid hem een mand met negentig rozen werd aangeboden.

April 4, 5, 6. De zeven en zestigste jaarlijksche conferentie der Kerk had plaats in de Tabernakel te Salt Lake City. Op deze conferentie werd verklaard, dat er toen 1300 Ouderlingen als zendelingen in de wereld arbeidende waren.

April 19. Patriarch Joseph Horne stierf in zijne woning te Salt Lake City. Hij was een Utah pionier.

Mei 9. Elizabeth Brotherton Pratt, eene Utah Pionier, stierf in Salt Lake City. Zij was de weduwe van den overleden apostel Parley P. Pratt.

Juli 9. Ouderling Theodore Mc. Kean, een lid van den Hoogen Raad van de Salt Lake ring van Zion, en een oud inwoner van Utah, stierf in zijne woning in Salt Lake City.

Juli 20 tot 24. Het vijftig jarige pionierfeest werd in Salt Lake City gevierd. Het wordt berekend, dat 60.000 personen van andere plaatsen waren gekomen om de feestelijkheden te zien.

October 4, 5, 6. De acht en zeventigste half-jaarlijksche conferentie werd gehouden in den Tabernakel te Salt Lake City. Op deze conferentie werden de twee vacante plaatsen in het Quorum der twaalf apostelen aangevuld, door de verordening van Matthias F. Cowley en Abraham O. Woodruff tot het apostelschap. En ééne vacante plaats bij de eerste zeven presidenten der Zeventigers werd aangevuld, door de benoeming van Joseph W. Mc. Murrin tot die roeping.

October 12. Ouderling William Paxman, president van de Juab ring van Zion, stierf te American Fork, Utah.

October 31. Ouderling Lewis Jacob Bushman stierf terwijl hij in de zuidelijke Staten op zending was.

November 1. Het eerste nummer van de *Improvement Era*, het orgaan der Jongelings vereeniging verscheen.

Gedurende het jaar arriveerden er 244 Ouderlingen van Zion te Liverpool, aangewezen zijnde om in de Europeesche zending te arbeiden, en gedurende hetzelfde tijdperk keerden er 173 zendelingen uit deze landstreek naar huis terug. In de Zwitsersche en Duitsche zending zijn er vijf nieuwe conferenties georganiseerd; bekend onder den naam van Stutgart, Hamburg, Berlin, Dresden en Frankfort-Conferentie. De Nederlandsche zending is in zes afdeelingen verdeeld geworden de Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Arhem, Brussel en Luik-Conferentie genaamd. Twee Ouderlingen zijn naar Syrië gezonden om het werk in de Turksche zending te hervatten.

Zooals in vroeger jaren zijn de pogingen van den booze zeer duidelijk zichtbaar geweest in het jaar 1897, om het werk Gods omver te werpen. Wanhopige pogingen zijn aangewend om den invloed en de autoriteit van het Priesterschap te vernietigen. De leiders der Kerk zijn beschuldigd geworden als wordende gedreven door verkeerde beweegredenen in sommige hunner officiële handelingen, en krachtige pogingen zijn aangewend om verdeeldheid onder de leden der Kerk te brengen. Maar tot nu toe hebben de gevolgen van de handelingen van hen in autoriteit, hen gerechtvaardigd in de genomen koers, en de Kerk is steeds zegevierende, zooals zij steeds zal zijn.

Het lijden en de verwoesting door oorlog, hongersnood, pestilentie, orkanen en andere krachten in dat jaar veroorzaakt is verschrikkelijk. De veelvuldigheid der rampen welke het menschedom overkomen zijn en de uitgestrektheid der landstreken door dezelve aangetast, zijn zonder vergelijking in dit geslacht. Deze dingen zijn voor de Heiligen der laatste Dagen van groot belang. Het zijn de vervullingen van de voorspellingen van de dienstknechten des Heeren in deze eeuw uitgesproken, zoowel als van de profetieën van geïnspireerde mannen van ouds. De Heiligen verheugen zich niet over deze rampen welke over hunne medemenschen komen, maar zij hebben de wereld voor dezelve gewaarschuwd, gedurende de laatste zeven en zestig jaren en verheffen nog steeds hunne waarschuwend stemmen over deze oordeelen en een weg aanwijzende waarlangs de rechtvaardigen hun kunnen ontkomen.

Mill. Star.

Verslag van Conferentie.

De drie-maandelijksche conferentie van de Groninger afdeeling, van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste Dagen, werd gehouden in het lokaal Poelestraat, naast het Concert-huis, op Zondag 9 Januari 1898.

President Alf. L. Farrell, de conferentie-President H. Hand en de Zendingen K. Alkema, J. Draaijer, K. Jongsma, A. van Dam en R. Jans waren tegenwoordig.

De morgenvergadering werd geopend ten 10 uur. Pres. Farrell sprak eenige woorden ter inleiding en verheugde zich de gelegenheid te hebben voor de eerste maal met de broeders en zusters van Groningen en omstreken in eene drie maandelijksche conferentie vergaderd te zijn. Daarna spraken de zendingen H. Hand, J. Draaijer, K. Alkema, K. Jongsma en A. van Dam. De getuigenissen van deze broeders waren vol leering en liefderijke vermaning.

De avondvergadering werd ten 6 uur gehouden.

Het Avondmaal werd bediend door de Zendingen A. van Dam en K. Alkema. Eerstgenoemde sprak eenige woorden in betrekking tot deze heilige verordening. Pres. Farrell stelde daarop de autoriteiten der Kerk, het Presidentschap der Europeesche zending en de President en Zendingen der Nederlandsche en Belgische zending aan de vergadering voor. Met algemeene erkenning werden zij allen in hunne roeping ondersteund.

Daarna sprak Pres. Farrell over het wezen van den mensch, verklaarde een weinig het doel des levens, zooals het Evangelie dit leert en eindigde met eenige opmerkingen over de groote bestemming van den mensch, en tevens eenige woorden van troost en vermaning er aan toevoegende tot sluiting dezer conferentie.

Deze vergaderingen werden door velen bezocht en zullen nog lang in aangename herinnering blijven.

De Priestervergadering werd gehouden den daaropvolgenden dag, alwaar de noodige inlichtingen en onderwijzingen werden gegeven.

R. JANS, *Secr.*

Sleutel voor Godgeleerdheid.

(*Vervolg van blz. 14.*)

HOOFDSTUK XV.

Verdere opmerkingen over 's menschen lichamelijke en verstandelijke ontwikkeling — de wijsbegeerte van den wil, als ontstaan, besturende en beheerschende alle vrijwillige dierlijke beweging — Verbazende feiten in betrekking tot den spoed of snelheid van beweging, als verkrijgbaar door den natuurlijken mensch — Onderling verkeer van de bewoners van verschillende en verwijderde planeten.

Als liefde inspireert en waarheid haar wond'ren gaat vertellen,

Dan doet dit het opgetogen harte meerder zwellen,

De verrukte ziel de heil'ge lier stemmen tot gezangen

En doet een worm der aard' naar den hemel verlangen;

Om te midden der talloze zonnestelsels rond te zwerven

En een kennis van de diepten der liefde en wetenschap te verwerven.

Zooals ik te voren opgemerkt heb, is de mensch een candidaat

voor eene serie van opklimmende veranderingen, welke allen ten doel hebben zijne verstandelijke en lichamelijke vermogens te ontwikkelen, zijn verstand uit te breiden en zijne sfeer van handeling, en dientengevolge zijn bruikbaarheid en geluk te vergrooten.

Hij begint zijn lichamelijke of eerste vleeschelijke loopbaan door beneden alle dingen af te dalen. Hij heeft bij zijne geboorte minder macht tot beweging, of zelfs instinkt dan eenig dier.

Zijne krachten van beweging zijn zoo zeer begrensd, dat hij gedurende verscheidene maanden geheel onbekwaam is, van plaats te veranderen. Waar hij ook geplaatst is, daar moet hij blijven, totdat hij door den wil van anderen verplaatst wordt. Het kan bijna niet gezegd worden, dat hij een wil heeft, of deze is tenminste zoo onontwikkeld, dat hij zich bijna niet vertoont door eenige poging buiten de beweging van eenig gedeelte zijner ledematen. Terwijl hij in dezen staat van verstandelijke onbekwaamheid en lichamelijke hulpeloosheid verkeert kan een toevallig toeschouwer, geheel onbekend met zijn vooruitgang en bestemming, zeer natuurlijk besluiten, dat dit de toppunt van zijn groei, de natuurlijke sfeer van zijn eeuwige bestaan is.

Eenige maanden echter ontwikkelen eene merkbare verandering, het begint het gebruik van zijn wil te leeren en oefent de krachten er van uit. Het lichaam ontwikkelt in evenredigheid en is bekwaam, dien wil te gehoorzamen. Aldus vangt de beweging aan. Het kind kruipt over den vloer, onderzoekt de kleine wereld — dat wil zeggen — waar het verblijf houdt of de aangrenzende appartementen, wordt bekend met de afmetingen, hoedanigheden en inhoud er van en erkent zijne makkers of medeburgers van dezelfde kleine wereld. Het wordt dan bekend met de wetenschap en geografie en geschiedenis, als ik het zoo noemen mag, in zijne kleine wereld.

Door nieuwsgierigheid gedreven, mag het misschien zoo nu en dan een blik werpen buiten de grenzen van zijn eigen verblijf. Het moge een gebouw of landschap aan de andere zijde der straat of van het veld beschouwen, maar met bijna hetzelfde gevoel als een meer ontwikkeld mensch zijne oogen naar verwijderde planeten richt. Hij besluit, dat deze verwijderde voorwerpen geheel buiten het bereik zijner krachten en beweging zijn.

Binnen korten tijd echter ontwikkelen zijne vermogens, welke zich steeds uitbreiden, nieuwe en toenemende krachten. Hij ontvangt „grootte gedachten.” Hij denkt zelfs, om zich van zijne slovende, kruipende manier van beweging te ontslaan, te trachten recht op te staap en zet zelfs den eersten stap tot loopen. Het is eene groote onderneming. Hij aarzelt, twijfelt, vreest en hoopt, totdat hij ten laatste, door zijne ouders of voedster in zijne onderneming aangemoedigd, de poging doet. Na verscheidene malen gevallen te zijn, na vele misslagen en teleurstellingen slaagt hij er ten slotte in, twee of drie stappen te loopen. O, welk eene zegepraal voor zijne beweegkrachten! Hij wordt toegejuicht, omarmd en overstelpt door hen, die zijn vooruitgang gade sloegen en hem aanmoedigen totdat hij, overwonnen en weggevoerd wordt

door eene verrukking van transportatie, kleurende, lachende en opgetogen in de armen valt welke uitgestrekt zijn, om hem te ontvangen. Hij droomt niet van een hooger standpunt te bereiken. Hij is nu in zijne eigene verbeelding, op den hoogsten top der menschelijke ontwikkeling.

In zijne nieuwe manier van gaan verbeterende, loopt hij spoedig op de plaats, langs de straat en door de velden, maakt nieuwe ontdekkingen, ziet nieuwe woonplaatsen, vergroot zijne geografische kennis en begint de mogelijkheid in te zien, dat zijne inzichten te bekrompen waren en dat er misschien eene grootere wereld, meer volk en meer gebouwen zijn dan waarvan hij in zijne wijsbegeerte droomde.

Binnen eenige jaren kan hij bekend worden met de geografie en geschiedenis van het eiland of vasteland waarop hij leeft. Hij kan zelfs beginnen te streven naar eene kennis van andere klimaten en te begrijpen of te vermoeden, dat buiten de grenzen van de bijna oneindige uitgestrektheid water, dingen en wezens kunnen bestaan naar de gelijkenis van zijn eigen sfeer. Hij verlangt de natuurlijke hinderpalen te overkomen, welke hem tot zulk eene begrensde sfeer bepalen en aldus zijne bekendheid, maatschappelijke gevoelens, vriendschap, aandoeningen en wetenschappelijke kennis te vergrooten.

Zoo grenzenloos en afwisselend is het veld, zoo ingewikkeld zijn de hinderpalen welke overwonnen moeten worden, zoo groot de voorbereidselen, verbeteringen en uitvindingen welke verlangd worden, dat nadat eeuwen en geslachten hunne krachten uitgeput hebben er nog steeds veel te doen overblijft, veel dat alleen gedaan kan worden door den vooruitgang en uitbreiding dezer moderne wetenschappelijke zegepralen, waardoor de elementen, het vuur, de wind, het water, de bliksem aan het bestuur van den mensch onderworpen zijn en zijn voertuig en drager van tijdingen wordt. Door deze middelen zal de aardbol, welken wij bewonen spoedig onderzocht zijn, de grenzen, scheidingen en bronnen van iederen donkeren hoek duidelijk verklaard en begrepen worden.

De mensch beweegt zich reeds over de oppervlakte van de aarde met de snelheid van vijftig, zestig en zelfs negentig mijlen per uur en toch verlangt hij meer. Hij peinst om de lucht tot zijn voertuig te maken en zichzelf door het open firmament te voeren met eene snelheid van misschien duizend mijlen per uur. Veronderstel, dat hij dit bereikt, wat dan? Zal het groote, oneindige beginsel bevredigd zijn? Neen. Hij verheft zijne oogen tot het beschouwen van die ontelbare schijnende bollen omhoog. Hij weet door werkelijke opmetingen, dat sommige hunner veel grooter zijn dan de planeet, die hij bewoont. Hij weet eveneens door analogie, dat eeuwige schatten daar zijn; dat een grenzenlooze voorraad van stof en voortbrengselen daar zijn; dat zij aldaar verzameld zijn voor het gebruik, de troost, gemak en genot van verstandelijke en natuurlijke wezens, — wezens, welke, voor zooverre hij weet, van zijn eigen geslacht zijn en met hem verbonden zijn

door familiebanden, of door de wet van algemeene sympathie en toegenegenheid. Hij heeft reden om te gelooven, dat aldaar goud en zilver is, dat daar kostbare gesteenten, huizen, steden en tuinen zijn. Dat daar wandelplaatsen tot vermaak, fonteynen, bosschen, beken en rivieren tot verheuging zijn; dat daar boezems zijn vol van leven en vreugde en zwellende van de teederste gevoelens eener reine, heilige en nimmer eindigende toegenegenheid.

Waarom zouden zijne verlangens zich dan niet uitstrekken, zijn verstand zich uitbreiden, zijn boezem zwellen van liefde en zijn hart slaan met de grenzenlooze, onpeilbare oneindigheid van gedachten, gevoelens en liefde? Waarom verrijst hij niet van zijne kruipende sfeer op dit kleine eiland, dat in den oceaander ruimte, als een kleine stip te midden der tallooze schijnende bollen drijft? De reden is duidelijk; het is niet uit gebrek aan edele verlangens; het is niet uit gebrek aan groote denkbeelden; het is niet uit gebrek aan wil. Het is omdat het lichaam hier is geketend, gevangen en geboeid door de werking der aantrekking van omgevende elementen waarvan de mensch de middelen nog niet ontdekt heeft, om dezelve te beheerschen. Het kan gezegd worden, dat de krachten der aarde hem beheerschen en ketenen buiten de mogelijkheid of hoop van ontkoming. *(Wordt vervolgd.)*

De prediking van Jezus.

Een nuttige studie, in het bijzonder voor zendelingen, wordt gevonden in de predikatiën van onzen Zaligmaker en Zijne eerste volgelingen, in betrekking tot den vorm waarin zij dezelve hielden. Nimmer werd er met meer succes op aarde gepredikt, en toch ging het niet vergezeld van ijdele vertooningen. Er hadden geen ontploffingen plaats van bommen — figuurlijk uitgedrukt — in het midden van het publiek, in de verwarring vergezeld gaande van eene uitnoodiging aan de zondaars tot het komen naar de zondaarsbank voor redding. Er was geen geluid van trompetten, noch het geraas van trommen in de straten van Jeruzalem welke Jezus doortrok. Een boot aan de zeekust was een geschikte predikstoel, zoo kalm en bescheiden waren Zijne bewegingen; een groene plaats op eenen berg, waar Hij kalm kon nederzitten en het volk kon leeren, was Zijn geliefkoosd platform. En toch was er een kracht van welsprekendheid als ooit te voren was gevoeld. Daar was meesterlijke eenvoud, de boeiendste sierlijkheid in al Zijne redevoeringen.

Het werk van Jezus als een Leeraar was voornamelijk het bijeenvergaderen van de oprechten van hart en hun de sleutelen van de nieuwe bedeeeling te geven, een werk gelijk aan dat op Zijne boodschappers in deze eeuw rustende. Op het einde van iedere bedeeeling heeft er zulk eene vergadering plaats gehad. Dat is de tijd, dat „Zijne schapen” naar Zijne stem hooren en Hem volgen. Maar het is de stem van den zachten Herder, niet van

den hoogdravenden redenaar, welke de kudde des Heeren zal verzamelen. Ongetwijfeld maakt de dwarrelwind, die de rotsen doet scheuren en de donder die de aarde doet sidderen, eene grootsche vertooning; maar het is de zachte zefier, die op zijne vleugelen de tegenwoordigheid des Heeren draagt tot den bedroefden reiziger in de wildernis. De predikatiën van Jezus zouden de Christenwereld een groote les verschaffen.

Deseret News.

Geschenken aan den Paus.

Naar men verhaalt ontving de Paus op zijn 60jarig priesterjubiläum verschillende geschenken, meer dan zes millioen francs vertegenwoordigende. Zoo ontving Z. H. van den Hertog van Norfolk een cheque voor 200,000 fr., van de Koningin-Regentes van Spanje 100,000 fr. in goud, van den vorst-primaat van Hongarije 100,000 fl. in goud, van den czaar een kostbaren ring, van de czarina een gouden reliquieënkastje met robijnen en brillianten bezet. Van de dames du Sacré Coeur ontving de Paus een rozekrans, waarvan de Ave's bestaan uit gouden 20 fr. stukken, de Pater-nosters uit gouden 50 fr. stukken en het kruis uit zes gouden 100 fr. stukken.

Bovendien kreeg hij nog kostbare geschenken van den Keizer van Oostenrijk, van de Amerikaansche bisschoppen, van Koningin Isabella van Spanje, van den Sultan, van den president der Fransche Republiek en van vele andere hooggeplaatste personen.

Als deze dingen in waarheid zoo zijn, dan geeft het ons zeer veel stof tot nadenken.

Ter Navorling

Een arme oude vrouw raapte in een der achterbuurten van een groote stad iets van de straat op, en borg het zorgvuldig in hare zakdoek. Een politieagent, die aan het andere einde der straat liep, bespeurde hare beweging, en, meenende dat zij iets kostbaars gevonden had, dat zij zich wilde toeëigenen, volgde hij haar naar haar schamele woning. Daargekomen, vroeg hij haar, wat zij van de straat opgeraapt en medegenomen had. De oude vrouw deed haren zakdoek open en de politiemans vond er tot zijne verbazing niets anders dan een paar glasscherven in. Op zijn vraag, waarom zij zulke dingen had opgeraapt, gaf de oude ten antwoord: „Er loopen in die straat zooveel kinderen blootsvoets en ik was bang dat zij zich aan het scherpe glas bezeeren zouden.”

Hoeveel ouders hebben zich niet van nalatigheid en van gebrek aan voorzorg te beschuldigen, waar het de belangen hunner eigen kinderen geldt. En deze arme strekte hare liefde en hare teedere voorzorg uit tot de zonder toezicht rondwalende kinderen uit de achterbuurten der groote stad. Beschamend niet waar? Ach, wordt er nog niet al te dikwijls in ons hart iets gevonden, dat

doet denken aan het Kainswoord: Ben ik mijns broeders hoeder? al zouden onze lippen weigeren dat woord uit te spreken? En leggen wij niet soms een steen des aanstoets op den weg van anderen, van onze huisgenoten bijvoorbeeld, waar de liefde van Christus ons juist dringen moest om hun den weg gemakkelijk en veilig te helpen maken? *De N. Sprokkelaar.*

Het bidden.

Er worden voordeelen door het bidden verkregen, waarvan zij, die niet bidden, niets weten. Wij hoorden eenmaal een jongeling zeggen, dat het goed is geregeld te bidden, zelfs al worden de gebeden niet beantwoord. Hij verklaarde zijne meening door op te merken, dat, wanneer iemand voor een zeker doel bidt en het niet verkrijgt, dit hem tot zelf-onderzoek brengt om uit te vinden, waarom aan zijn verzoek niet voldaan werd. De gedachten door zulk een zelf-onderzoek verkregen, zullen hem overtuigen, dat of zijn verlangen niet verstandig, of zijn geloof niet voldoende was. In beide gevallen is zijne ontdekking van groot nut voor hem en zal hem meer bevrediging verschaffen dan een rechtstreeksch antwoord op zijn gebed zou doen. Dit is een van de vele voordeelen door het bidden verkregen. Zij, die geregeld aan deze verplichting voldoen, verkrijgen er vele zegeningen door. *Mill. Star.*

Notitie van Conferentie.

De drie-maandelijksche conferentie der Arnhemsche afdeeling zal op Zondag 30 Januari gehouden worden in het gewone lokaal Walstraat 14, te Arnhem en wel ten 10 uur v.m. en ten 6 uur n.m. De zendelingen in die afdeeling arbeidende en de verschillende Heiligen en vrienden aldaar, worden vriendelijk verzocht deze vergaderingen bij te wonen.

Benoemingen

Ouderling H. Hand is benoemd tot President der Groninger Conferentie.

Verbetering.

In het verslag van den brief van den ex President Pieper staat: „Op den 22sten Dec.” Dit moet zijn: „Op den 22sten Nov.

I N H O U D:

De dag des Heeren	Blz 17	Te prediking van Jezus	Blz. 30
Het karakter van de Heiligen der laatste Dagen	„ 21	Geschenken aan den Paus	„ 31
Correspondentie	„ 24	Ter Navornging	„ 31
Aphorismen	„ 24	Het bidden	„ 32
Kerkelijk verslag over het jaar 1897	„ 25	Notitie van Conferentie	„ 32
Verslag van Conferentie	„ 26	Benoemingen	„ 32
Sleutel voor Godgeleerdheid	„ 27	Verbetering	„ 32

Uitgave van ALF. L. FARRELL, *Izaäk Hubertstraat 120*, Rotterdam.
Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending in Nederland.